

Bahreyn 2008

Resmî Adı Bahreyn Krallığı

Başkent Manama

Yüzölçümü 665 km²

Nüfus 727.000

GSMH 21,1 milyar dolar

Hükümet Biçimi Anayasal Monarşi

Devlet Başkanı Kral Hamad bin Isa el-Halife (2002-)

Dışişleri Bakanı Halid Bin Ahmed el-Halife

Türkiye Büyükelçisi İbrahim Yusuf Abdullah

Askeri Harcamalar 552 milyon dolar

Asker Sayısı 19.460

Etnik Yapı Arap %73, Asyalı %13, İranlı %8, Diğer %6

Dini Yapı Şia %60, Sünni %25, Diğer %15

Petrol Üretimi 48.610 varil/gün

Petrol Tüketimi 31.000 varil/gün

İhracat 17,4 milyar dolar

İthalat 14,2 milyar dolar

İç Gelişmeler

Mezhep Çatışmaları

Sünni hanedan yönetimindeki hükümet ile ülke nüfusunun yaklaşık üçte ikisini oluşturan Şiiiler arasında meydana gelen huzursuzluklar, 2008 yılında da Bahreyn iç siyasetindeki önemini korudu. 1990'lı yıllarda Şiiilerin siyasî ve anayasal reform talepleri üzerine çıkan olaylarda yaklaşık 35 kişi hayatını kaybetmişti. Şeyh Hamad'ın yönetimi devralması ve bir reform süreci başlatması üzerine hayat kısmen normale dönmüş ve Şiiilerin bir kısmı sisteme entegre olarak ıslahat için gayret göstermiş; reformları beğenmeyen veya yetersiz bulan bazı Şii gruplar ise ülkede zaman zaman meydana gelen şiddet hareketlerinde başrolü oynamaya devam etmişlerdir. Her ne kadar Şiiiler reddetse de, Sünniler içindeki birçok kimse ve bazı liberaller ülkede çıkan huzursuzluklarda ve siyasî mezhepçiliğin ortaya çıkışında İran'ın parmağı olduğunu iddia etmektedirler.¹

Aralık 2007'de, 1997'de meydana gelen olaylarda hayatını kaybeden bir kişinin anısına gerçekleştirildiği öne sürülen yasa dışı gösteride bir göstericinin hayatını kaybetmesi üzerine gerginlik artmış ve çıkan olaylarda birçok Şii tutuklanmıştı.² Tutuklanan Şiiilere sorgu esnasında işkence yapıldığı ve cinsel hakarete bulunulduğu iddialarını hükümet reddetse de³ insan hakları örgütleri konuya şüphyle yaklaşmış ve bu iddialar Ocak 2008'de Manama yönetiminin başını ağrıtmıştır.⁴

Şubat ayında, Ulusal Güvenlik Ajansı eski Başkanı ve halen Başbakanın Güvenlik Danışmanı Şeyh Ahmed bin Atiyatallah el-Halife'ye ait bir çiftliğin ateşe verilmesi üzerine Sünni ve Şii gruplar arasındaki gerginlik, medya -özellikle de web siteleri- aracılığıyla yapılan yayınların da etkisiyle arttı.⁵ Bu gerginlik sonucunda, uzun zamandan beri ilk defa bir polis, aracına